**T.C.**
**UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ**

**ESAS NO** : 2024/300
**KARAR NO** : 2024/497
**KARAR TR** : 04/11/2024

**ÖZET**: Davacının satın aldığı ithal aracın, yurt dışında kullanılmış olduğu halde *"sıfır araç"* olarak beyan edilmiş olması nedeniyle, araca el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesinden dolayı uğranıldığı ileri sürülen maddi zararın tazmini istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

**K A R A R**

**Davacı** : E. Ş. L. N. T. İ. P. Ü. S. v. T. L. Ş.
**Vekilleri** : 1-Av. R. E.
2- Av. A. A.
3- Av. B. E. K.
**Davalı** : Doğu Marmara Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğü
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
**Vekili** : Av. S. D. P.

## I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, müvekkilinin noterden satın aldığı plakalı aracın, Gebze Gümrük Müdürlüğü tarafından yurt dışından *"yeni ve kullanılmamış"* olarak ithal edilmesine karşın, yapılan araştırmalarda *"eski"* olduğu gerekçesiyle 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 235/4. maddesi uyarınca el konularak mülkiyetin kamuya geçirilmesine karar verildiğini, kararın hukuka aykırı olduğunu, müvekkilinin aracı iyi niyetli bir şekilde noterde yapılan devir işlemi ile bedeli mukabilinde satın aldığını, aracın gümrük kaçağı olup olmadığının müvekkili tarafından belirlenmesinin mümkün olmadığını, müvekkilinin araç devrinden sonra tescil için gittiği trafik tescil bürosunda araç bilgilerinin doğruluğunu kontrol ettiğini, araç bilgilerinin araştırılmasından sonra idare tarafından tescil işlemlerinde hiç bir sorun yaşanmadığını, araç bilgilerinin araştırılmasının idarenin denetim görevi kapsamında olduğunu, aracın devir ve tescil işlemleri sırasında idare tarafından gerekli inceleme ve araştırma yapılmaksızın işlemlerin gerçekleştirildiğini, idarenin kusurlu hareketi nedeniyle müvekkilinin zarara uğradığını, aracın üzerindeki problemin Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından aracın ülkeye sokulmasında, satılmasında ve trafiğe tescil işlemlerinde anlaşılmadığını, buna rağmen müvekkilinin bu durumdan sorumlu ve kusurlu bulunmasının hukuka aykırı olduğunu, aracın mülkiyetinin kamuya geçirilmesi kararına yapılan itiraz ile müvekkilinin uğradığı zararın tazmini için idareye yapılan başvurunun sonuçsuz kaldığını belirterek, müvekkilinin 27/08/2014 tarihinde ödediği 135.000 TL'nin mülkiyetin kamuya geçirilme tarihi itibarıyla işleyecek yasal faiziyle birlikte tazmin edilmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

## II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

**A. İdari Yargıda**

2. Kocaeli 2. İdare Mahkemesi 18/12/2019 tarih ve E.2019/662, K.2019/1315 sayılı kararı ile, dilekçenin *"Konu"* kısmında 10.000 TL maddi tazminat, *"Dava değeri"* kısmında 10.000 TL ve *"Netice ve talep"* kısmında 135.000 TL maddi zararın mülkiyetin kamuya geçirilmesi tarihi itibarıyla işleyecek yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi isteminde bulunulduğundan istenilen tazminat miktarı konusunda tereddüt oluştuğu, tazminatın miktarı ve niteliğinin tam ve net olarak ortaya konulamadığı gerekçesiyle, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 3. maddesine uygun olmayan dava dilekçesinin, aynı Kanun'un 15. maddesinin 1. fıkrası (d) bendi gereğince bu kararın tebliğ tarihini izleyen günden itibaren (30) gün içerisinde 5. maddeye uygun şekilde düzenlenecek dilekçe ile yeniden ayrı dava açmakta serbest olmak üzere reddine karar vermiştir.

3. Davacı vekili dilekçesini yenileyerek, maddi zarara uğrayan müvekkilinin 27/08/2014 tarihinde ödemiş olduğu tutara karşılık mülkiyetin kamuya geçirilme tarihi itibarıyla işleyecek yasal faiziyle birlikte şimdilik 10.000 TL'nin tazmini istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

4. **Kocaeli 2. İdare Mahkemesi 28/10/2021 tarih ve E.2020/746, K.2021/1683 sayılı kararı** ile, davanın, 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a hükmü uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, istinaf yoluna başvurulması üzerine, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Onuncu İdari Dava Dairesi 09/02/2022 tarih ve E.2021/2903, K.2022/260 sayılı kararı ile istinaf isteminin reddine, kesin olarak karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Dava dosyasının incelenmesinden, davacı tarafından, mülkiyetinde bulunan plakalı aracın eski ve kullanılmış olmasına rağmen, yeni ve kullanılmamış olarak beyan edilerek 95/7606 İthalat Rejimi Kararının 7. Maddesine aykırı olarak işlem gerçekleştirildiğinin anlaşılması nedeniyle Gebze Gümrük Müdürlüğü'nce aracın mülkiyetinin kamuya geçirilmesi üzerine bahse konu bu el koyma işleminden kaynaklı olarak uğramış olduğu zararlara karşılık şimdilik 10.000,00-TL maddi tazminatın mülkiyetin kamuya geçirilme tarihi itibariyle işleyecek yasal faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.*
>
> *Nitekim 2918 sayılı Kanunun 19.01.2011 günlü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Kanunun 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde, "…bu Kanundan doğan sorumluluk davaları, adli yargıda görülür"; geçici 21. maddesinde de, "Bu Kanunun 110. maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmek sureti ile 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan zararların tazmini istemi ile açılacak sorumluluk davalarında adli yargı yerlerinin görevli olacağı ayrıca ve açıkça belirtilmiştir.*
>
> *2918 sayılı Kanunun 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3.Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesi'nce yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "… Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

*yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir…" (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)*

*Anayasa'nın 158. maddesinin son fıkrasında, "Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, başta Mahkememiz olmak üzere diğer yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.*

*Bu durumda, 2918 sayılı Kanunun 19.01.2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorumluluk davalarını kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından doğan sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekmektedir.*

*Öte yandan, dava konusu olayda davacının zararına sebebiyet veren eylemler, dava dışı kişilerin hileli işlemleri ile idare yanıltılarak trafiğe tescilleri için gerekli işlemlerin hukuka aykırı şekilde gerçekleştirilmesi sebebiyle, idare çalışanlarının kusurundan kaynaklanan ve idari hizmetin kötü işlemesi kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte eylemler ise de; davaya konu zarardan doğan sorumluluğun 2918 sayılı Kanun'un ve bu kanunun uygulanmasına yönelik Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin araçların tesciline ilişkin hükümlerine aykırı hareket edilmesinden kaynaklandığı, 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinde de, madde ayrımı yapılmaksızın 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan sorumluluk davalarının adli yargı yerinde çözümleneceğinin açıkça belirtildiği; bu düzenlemenin, genel idare esaslarına ilişkin sorumluluk hükümlerini düzenleyen diğer kanunlara nazaran özel nitelikte olduğu ve bu nedenle idare ajanlarının eylemlerinden kaynaklansa dahi davaya konu uyuşmazlıkta öncelikli olarak uygulanması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır..."*

5. Davacı vekili bu kez, müvekkilinin mülkiyetinde bulunan aracın mülkiyetinin



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

kamuya geçirilmesi kararı nedeniyle, maddi zarara uğrayan müvekkilinin 27/08/2014 tarihinde ödemiş olduğu 135.000 TL'nin, mülkiyetin kamuya geçirilme tarihi itibarıyla işleyecek yasal faiziyle birlikte şimdilik 15.000 TL'lik kısmının tazmini istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

**B. Adli Yargıda**

6. Kocaeli 5. Asliye Hukuk Mahkemesi 17/01/2023 tarih ve E.2022/73, K.2023/26 sayılı kararı ile, kamuya geçirilmesine karar verilen aracın hukuki ayıplı olduğu, bu haliyle davalı kurumun herhangi bir sorumluluğunun olmadığı, davacının hukuki ayıptan dolayı ithalatçı firmaya karşı veya davaya konu aracı satın almış olduğu şahıslara karşı dava açarak maddi zararını talep edebileceği gerekçesiyle davanın husumet yokluğundan usulden reddine karar vermiş, karara karşı istinaf yoluna başvurulması üzerine, Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi 25/04/2024 tarih ve E.2023/564, K.2024/814 sayılı kararı ile istinaf isteminin kabulüne ve Kocaeli 5. Asliye Hukuk Mahkemesinin kararının HMK'nun 353/1-a-4 maddesi uyarınca kaldırılmasına, kaldırma kararı gereğince işlem yapılması için dosyanın Mahkemesine gönderilmesine kesin olarak karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Olayda, davacının söz konusu aracı, idare tarafından tutulan trafik tescil kayıtlarına güvenerek satın aldığı, tüm bu nedenlerle zarara uğradığı ve zararının meydana gelmesinde davalı İdare'nin de kusurlu olduğu ileri sürülerek, tazminat istemiyle söz konusu davanın açıldığı nazara alındığında; kamu hizmetini yürütmekle yükümlü kılınan davalı idarenin, kamu hizmetini yöntemine ve hukuk kurallarına uygun olarak yürütüp yürütmediğinin, dolayısıyla hukuki sorumluluğunun bulunup bulunmadığının belirlenmesi gerekmektedir.*
>
> *Davalı, kamu tüzel kişiliği olup; işlem ve eylemleri kural olarak idari nitelik taşır. Somut olayda, davalı idarelerin mevzuatla kendisine verilmiş bulunan görevleri gereği gibi yerine getirmediği ileri sürülmüştür. Gümrük gözetimi ve kontrolleri ile devamındaki araç tesciline ilişkin olarak yapılan işlemler idari nitelikte olup, hiç yapılmaması, geç yapılması ya da gereği gibi yapılıp yapılmadığı hususunun idari yargı yerinin denetimine tabi bulunmasına göre, görevin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesi de hizmet kusuru niteliğindedir. İdarenin hizmet kusurundan doğan zararlardan dolayı, 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesi gereğince İdare'ye karşı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir.*
>
> *Buna göre, davalı idarenin hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin hukuki sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesi uyarınca idari yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır..."*

7. **Kocaeli 5. Asliye Hukuk Mahkemesi 10/05/2024 tarih ve E.2024/176, K.2024/236 sayılı kararı** ile, HMK 114/1-b hükmü kapsamında yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK 115/2 hükmü uyarınca davanın usulden reddine, Mahkemelerinin yargı yolu bakımından görevsizliğine karar vermiş ve bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"..Tüm dosya kapsamında ve yapılan yargılama sonucunda;*
>
> *Açılan dava davacının mülkiyetinde bulunan plakalı aracın mülkiyetinin kamuya geçirilmesi nedeniyle davacının uğramış olduğu zararların tazmini istemine ilişkindir, davacı tarafından İdare Mahkemesinden dava açılmış, Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin 2020/746 esas 2021/1683 karar sayılı kararında adli yargının görevli olduğu belirtilerek görevsizlik kararı verilmiştir.*
>
> *Davacının satın aldığı araca, ithalat ve gümrük mevzuatına aykırı olarak yurda*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

*sokulması nedeni ile el konulduğu anlaşılmaktadır. Davacı tarafça anılan kararın davalı idarenin gümrük denetimleri yetersizliği ve kusurundan kaynaklandığını ve davalı idarenin hizmet kusur nedeni ile zarara uğradığını ileri sürülerek; maddi zararın tazmini için eldeki davayı davalı Gümrük Bölge Müdürlüğü'ne yöneltmiştir.*

*Somut olayda, davalı idarelerin mevzuatla kendisine verilmiş bulunan görevleri gereği gibi yerine getirmediği ileri sürülmüştür. Gümrük gözetimi ve kontrolleri ile devamındaki araç tesciline ilişkin olarak yapılan işlemler idari nitelikte olup, hiç yapılmaması, geç yapılması ya da gereği gibi yapılıp yapılmadığı hususunun idari yargı yerinin denetimine tabi bulunmasına göre, görevin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesi de hizmet kusuru niteliğindedir. İdarenin hizmet kusurundan doğan zararlardan dolayı, 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesi gereğince İdare'ye karşı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekir.*

*Buna göre Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin 2023/564 E sayılı kaldırma ilamı doğrultusunda; davalı idarenin hizmet kusuru ya da başka bir nedenle idarenin hukuki sorumluluğu bulunup bulunmadığının yargısal denetiminin 2577 sayılı Kanun'un 2. maddesi uyarınca idari yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna varıldığından, idari yargının görevli olduğu kanaati ile davanın yargı yolu yönünden usulden reddine karar verilmiş, Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin de 2020746 Esas sayılı dosyasıyla görevsizlik kararı verdiğinden davada olumsuz görev uyuşmazlığı oluştuğundan yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine ilişkin aşağıda ki şekilde hüküm kurulmuştur.*

*HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere,*

*1-HMK 114/1 b hükmü kapsamında yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle HMK 115/2 hükmü uyarınca davanın USULDEN REDDİNE, mahkememizin yargı yolu bakımından GÖREVSİZLİĞİNE,*

*2-Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin görevsizlik kararı üzerine mahkememizce de görevsizlik kararı verildiğinden olumsuz görev uyuşmazlığı oluştuğunun tespiti ile talep halinde yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine..."*

8. Davacı vekilini, 2247 sayılı Kanun'un 14. maddesine göre doğduğunu öne sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvurması üzerine, Kocaeli 5. Asliye Hukuk Mahkemesince dava dosyaları Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmiştir.

## III. İLGİLİ HUKUK

9. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun *"İdari Yaptırımlar"* ana başlıklı Üçüncü Bölümünün *"Yaptırım türleri"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

*"(1) Kabahatler karşılığında uygulanacak olan idarî yaptırımlar, idarî para cezası ve idarî tedbirlerden ibarettir.*

*(2) İdarî tedbirler, mülkiyetin kamuya geçirilmesi ve ilgili kanunlarda yer alan diğer tedbirlerdir."*

10. 5326 sayılı Kanun'un *"Mülkiyetin kamuya geçirilmesi"* başlıklı 18. maddesi şöyledir:

*"(1) Kabahatin konusunu oluşturan veya işlenmesi suretiyle elde edilen eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine, ancak kanunda açık hüküm bulunan hallerde karar verilebilir.*

*(2) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar, eşyanın;*

*a) Kullanılmaz hale getirilmesi,*

*b) Niteliğinin değiştirilmesi,*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

*c) Ancak belli bir surette kullanılması,*

*Koşullarından birinin yerine getirilmesine bağlı olarak belli bir süre geciktirilebilir. Belirlenen süre zarfında koşulun yerine getirilmemesi halinde eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.*

*(3) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar kesinleşinceye kadar ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından eşyaya elkonulabileceği gibi; eşya, kişilerin muhafazasına da bırakılabilir.*

*(4) Eşyanın mülkiyeti, kanunda açık hüküm bulunan hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşuna, aksi takdirde Devlete geçer.*

*(5) Eşyanın mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilebilmesi için fail hakkında idarî para cezası veya başka bir idarî yaptırım kararı verilmiş olması şart değildir.*

*(6) Kaim değerin mülkiyetinin kamuya geçirilmesine de karar verilebilir.*

*(7) Mülkiyeti kamuya geçirilen eşya, başka suretle değerlendirilmesi mümkün olmazsa imha edilir.*

*(8) Mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin karar, kesinleşmesi halinde yerine getirilir."*

11. Bakanlar Kurulunun 20/12/1995 tarih ve 95/7606 sayılı İthalat Rejimi Kararı'nın *"Genel hükümler"* ana başlıklı 7. maddesi şöyledir:

*"Eski, kullanılmış, yenileştirilmiş, kusurlu (defolu) ve yatık (zamanla dayanıklılığını yitirmiş) malların ithali izne tabidir."*

12. 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu'nun *"Kaçakçılık suçları"* başlıklı 3. maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

*"(Değişik: 28/3/2013-6455/54 md.)*

*(1) Eşyayı, gümrük işlemlerine tabi tutmaksızın ülkeye sokan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Eşyanın, gümrük kapıları dışından ülkeye sokulması halinde, verilecek ceza üçte birinden yarısına kadar artırılır.*

*(2) Eşyayı, aldatıcı işlem ve davranışlarla gümrük vergileri kısmen veya tamamen ödenmeksizin ülkeye sokan kişi, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.*

*(3) Transit rejimi çerçevesinde taşınan serbest dolaşımda bulunmayan eşyayı, rejim hükümlerine aykırı olarak gümrük bölgesinde bırakan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.*

*(4) Belli bir amaç için kullanılmak veya işlenmek üzere ülkeye geçici ithalat ve dahilde işleme rejimi çerçevesinde getirilen eşyayı, hile ile yurt dışına çıkarmış gibi işlem yapan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.*

*(5) Birinci ila dördüncü fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesine iştirak etmeksizin, bunların konusunu oluşturan eşyayı, bu özelliğini bilerek ve ticarî amaçla satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.*

*(6) Özel kanunları gereğince gümrük vergilerinden kısmen veya tamamen muaf olarak ithal edilen eşyayı, ithal amacı dışında başka bir kullanıma tahsis eden, satan veya devreden ya da bu özelliğini bilerek satın alan veya kabul eden kişi, altı aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.*

*(7) İthali kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeye sokan kişi, fiil daha ağır bir cezayı gerektiren suç oluşturmadığı takdirde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve yirmi bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. İthali yasak eşyayı, bu özelliğini bilerek satın alan, satışa arz eden, satan, taşıyan veya saklayan kişi, aynı ceza ile cezalandırılır.*

*(8) İhracı kanun gereği yasak olan eşyayı ülkeden çıkaran kişi, fiil daha ağır cezayı gerektiren başka bir suç oluşturmadığı takdirde bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

*(9) İlgili kanun hükümlerine göre teşvik, sübvansiyon veya parasal iadelerden yararlanmak amacıyla ihracat gerçekleşmediği hâlde gerçekleşmiş gibi gösteren ya da gerçekleştirilen ihracata konu malın cins, miktar, evsaf veya fiyatını değişik gösteren kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır. Beyanname ve eki belgelerde gösterilen ile gerçekte ihraç edilen eşya arasında yüzde onu aşmayan bir fark bulunması halinde, sadece 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.*

*...*

*(23) (Ek: 18/6/2014-6545/89 md.)Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan suçların konusunu oluşturan eşyanın değerinin fahiş olması hâlinde, verilecek cezalar yarısından bir katına kadar artırılır. (Ek cümle:14/4/2020-7242/61 md.) Eşyanın değerinin hafif olması hâlinde verilecek cezalar yarısına kadar, pek hafif olması hâlinde ise üçte birine kadar indirilir."*

13. 5607 sayılı Kanun'un *"Tasfiye"* başlıklı 16. maddesi şöyledir:

*"(1) (Değişik: 28/3/2013-6455/58 md.) Bu Kanunda tanımlanan suçların konusunu oluşturması dolayısıyla müsadere yaptırımının uygulanabileceği eşya, sahibine iade edilemez. Kaçak şüphesiyle el konulan kaçak akaryakıt hariç her türlü eşya hakkında, el koyma tarihinden itibaren altı ay, ancak eşyanın zarara uğraması veya değerinde esaslı ölçüde kayıp meydana gelme tehlikesinin varlığı veya muhafazasının ciddi külfet oluşturması halinde bir ay içinde, gerekli tespitler yaptırılarak soruşturma aşamasında hâkim, kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından tasfiye kararı verilir. Bu süreler içinde karar verilmemesi halinde eşya derhal tasfiye edilir. Bu fıkra kapsamında tasfiye edilecek eşyadan tasfiye edilmeden önce numune alınması mümkün olan durumlarda numune alınır, numune alınması mümkün olmayan durumlarda eşyanın her türlü ayırt edici özellikleri tespit edilir.*

*(2) (Değişik: 28/3/2013-6455/58 md.) Satılarak tasfiye edilen eşya veya taşıtların satış bedeli emanet hesabına alınır. Tasfiye edilen eşya veya taşıtların sahibine iadesine karar verilmesi halinde, satış bedeli Gümrük Kanununun 180 inci maddesi hükümleri çerçevesinde el koyma tarihinden iade tarihine kadar geçen süre için kanuni faizi ile birlikte hak sahibine ödenir. Emanet hesabında bulunan tutarın hak sahibine yapılacak ödemeyi karşılamaması halinde aradaki fark, eşyanın imha edilmiş olması halinde ise imha edilen eşyanın bedeli, gümrük idaresince genel bütçenin ilgili tertibinden karşılanarak hak sahibine ödenir.*

*(3) Elkonulan eşyanın iadesine karar verilmesi halinde, bu kararların uygulanmasında yürürlükte olan gümrük ve dış ticaret mevzuatı uyarınca işlem yapılır.*

*(4) Bu Kanunun uygulamasında tasfiye, tasfiye idaresi tarafından Gümrük Kanunu hükümlerine göre yapılır."*

14. 5607 sayılı Kanun'un Geçici 10. maddesi şöyledir:

*"(Ek: 18/1/2017-6770/31 md.)*

*(1) Bu Kanunun 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca gümrük vergilerinin kısmen eksik ödenmesi nedeniyle açılan kamu davalarında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce el konulan ve müsadere kararı verilmemiş kara taşıtları ile ilgili olarak;*

*a) Taşıtın tasfiyesinin tamamlanmamış olması,*

*b) Bu maddenin yürürlüğe girdiği ayı takip eden altıncı ayın sonuna kadar ilgili gümrük idaresine başvurulması ve taşıtın ilk iktisabında ödenmesi gereken özel tüketim vergisinin %25'ine tekabül eden tutarın başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde ilgili tahsil dairesine ödenmesi,*

*şartlarının birlikte gerçekleşmesi halinde el koyma kararı kaldırılır ve el konulan aracın sahibine iade edilmesine karar verilir.*

*(2) Birinci fıkrada belirtilen kamu davalarında, eşyanın müsaderesi yerine eşyanın gümrüklenmiş değerinin ödenmesine karar verilir.*

*(3) Birinci fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esasları tespit etmeye Adalet*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

*Bakanlığı ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı müştereken yetkilidir."*

15. 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun *"Vergi kaybına neden olan işlemlere uygulanacak cezalar"* ana başlıklı İkinci Bölümü'nün 235. maddesinin somut olayla ilgili kısımları şöyledir:

*"Değişik :28/3/2013-6455/12 md.)*

*1. Serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin olarak, yapılan beyan ile muayene ve denetleme veya teslimden sonra kontrol sonucunda;*

*...*

*c) (Değişik:24/10/2019-7190/12 md.) Eşyanın ithali, belli kuruluşların vereceği ve gümrük idaresine ibrazı veya beyanı zorunlu olan lisans, izin, uygunluk belgesi veya bu belgeler yerine geçen bilgiye bağlı olmasına rağmen, eşya belge veya bilgiye tabi değilmiş ya da belge veya bilgi alınmış gibi beyanda bulunulduğunun tespit edilmesi hâlinde, varsa eşyanın fark gümrük vergilerinin alınmasının yanı sıra, gümrüklenmiş değerinin iki katı idari para cezası verilir.*

*...*

*4. (Değişik:24/10/2019-7190/12 md.) Cezai hükümler saklı kalmak üzere;*

*a) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda otuz gün içinde mahrecine iade ya da ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan üçüncü ülkeye transit edilir. Bu süre içerisinde mahrecine iade veya üçüncü ülkeye transit edilmeyen eşya, ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.*

*b) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen eşya, yükümlü talebi doğrultusunda mahrecine iade, ilgili kurum ya da kuruluşun uygun görüşü ile doğrudan ya da serbest bölge üzerinden üçüncü ülkeye transit veya ihraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk edilir.*

*c) Teslimden sonra kontrol sonucunda uygunsuzluğu tespit edilen ancak bulunamayan eşyanın gümrüklenmiş değerinin kamuya geçirilmesine karar verilir.*

*..."*

16. 4458 sayılı Kanun'un *"İtirazlar"* başlıklı 242. maddesi şöyledir:

*"(Değişik: 18/6/2009-5911/64 md.)*

*1. Yükümlüler kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama, üst makam yoksa aynı makama verecekleri bir dilekçe ile itiraz edebilir.*

*2. İdareye intikal eden itirazlar otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir.*

*3. İtiraz dilekçelerinin süresi içinde yanlış makama verilmesi halinde, itiraz süresinde yapılmış sayılır ve idarece yetkili makama ulaştırılır.*

*4. İtirazın reddi kararlarına karşı işlemin yapıldığı yerdeki idari yargı mercilerine başvurulabilir."*

17. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun *"İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı"* başlıklı 2. maddesinin değişik 1 numaralı fıkrası şöyledir:

*"1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:*

*a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

*b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,*

*c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar."*

18. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun *"Araçların satış, devir ve tescili ile bu işlemlerle ilgili yetki ve sorumluluk"* başlıklı 20. maddesi şöyledir:

*"(Değişik: 18/1/1985 - KHK 245/7 md.; Değiştirilerek kabul: 28/3/1985-3176/7 md.)*

*Tescil süreleri, satış ve devirler, noterlerin sorumluluğu ile ilgili esaslar şunlardır:*

*a) Araç sahipleri,*

*1. (Değişik: 13/2/2011-6111/55 md.) Tescili zorunlu ve ilk tescili yapılacak olan araçların satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren üç ay içinde tescili için; bunların hurda durumuna gelmesi hâlinde ise bir ay içinde tescilin silinmesi için ilgili trafik tescil kuruluşuna veya Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine başvurmak,*

*2. (Değişik: 2/4/1998 - 4358/3 md.) Tescilin yapılması veya silinmesi için vergi kimlik numarası ile yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeleri sağlamak,*

*Zorundadırlar.*

*b) Araçların giriş işlemlerini yapan gümrük idareleri bu durumu 15 gün içinde araç sahiplerinin beyan ettikleri tescil kuruluşuna bildirmekle yükümlüdürler.*

*c) Tescil belgesi, aracın başkasına satış veya devrine, hurdaya çıkarılmasına veya araçta, yönetmelikte belirtilen niteliklerin değişmesine kadar geçerli sayılır.*

*d ) (Değişik: 24/12/2009-5942/1 md.) Tescil edilmiş araçların her çeşit satış ve devirleri, satış ve devri yapılacak araçtan dolayı motorlu taşıtlar vergisi, gecikme faizi, gecikme zammı, vergi cezası ve trafik idari para cezası borcu bulunmadığının tespit edilmesi ve taşıt üzerinde satış ve/veya devri kısıtlayıcı herhangi bir tedbir veya kayıt bulunmaması halinde, araç sahibi adına düzenlenmiş tescil belgesi veya trafik tescil kayıtları esas alınarak noterler tarafından yapılır. Noterler tarafından yapılmayan her çeşit satış ve devirler geçersizdir.*

*Satış ve devir işlemi, siciline işlenmek üzere üç işgünü içerisinde ilgili trafik tescil kuruluşu ile vergi dairesine bildirilir. Bu bildirimle birlikte alıcı adına trafik tescil işlemi gerçekleşmiş sayılır. Satış ve devir tarihi itibariyle, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu hükümleri uyarınca eski malikin vergi mükellefiyeti sona erer, yeni malikin vergi mükellefiyeti başlar.*

*Yapılan satış ve devir işlemi üzerine noterler tarafından yeni malik adına bir ay süreyle geçerli tescile ilişkin geçici belge düzenlenir.*

*197 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde yer alan sorumluluk hükümleri saklı kalmak kaydıyla, anılan maddede ve bu bentte yer alan isteme ve bildirmeleri elektronik ortamda yaptırmaya ve bu konuda yükümlülük getirmeye, elektronik bildirmelere ilişkin usul ve esasları belirlemeye Gelir İdaresi Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü yetkili olup, bu kurumlar satış, devir ve tescile ilişkin işlemlerin gerçekleştirilmesi için gerekli elektronik veri akışını sağlarlar. Satış ve devir işlemlerini yapanlar, bu işlemler sırasında edindikleri bilgileri ifşa ettikleri takdirde Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesi uyarınca cezalandırılırlar.*

*Satış ve devir işlemlerinin bildiriminden itibaren bir aylık süre içerisinde ilgili trafik tescil kuruluşu veya Emniyet Genel Müdürlüğünün uygun gördüğü kamu kurum veya kuruluşları tarafından yeni malik adına tescil belgesi düzenlenerek elden veya posta aracılığıyla teslim edilir. Tescil belgesinin bir ay içerisinde teslim edilememesi halinde yeni malike sorumluluk yüklenemez.*

*Bu bentte düzenlenen satış ve devir işlemleri her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

*düzenlenen kağıtlar damga vergisi ve değerli kağıt bedellerinden istisnadır. Trafik tescil kuruluşunda yeni malik adına yapılacak tescil nedeniyle düzenlenmesi gereken değerli kağıtların bedelleri, satış ve devir esnasında noterler tarafından tahsil edilir ve 1512 sayılı Noterlik Kanununun 119 uncu maddesi uyarınca beyan edilerek ödenir. Bu bentte yer alan işlemler sebebiyle noterlere herhangi bir pay veya aidat ödenmez.*

*1512 sayılı Kanunun 112 nci maddesi uyarınca belirlenen ücret uygulanmaksızın satış ve devre ilişkin her türlü işlem karşılığında toplam 20 Türk Lirası maktu ücret alınır. Söz konusu ücret, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan ücret tutarının o yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerleme oranında artırılması suretiyle hesaplanır.*

*Haciz, müsadere, zapt, buluntu, trafikten men gibi nedenlerle; icra müdürlükleri, vergi dairesi müdürlükleri, milli emlak müdürlükleri ile diğer yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından satışı yapılan araçların satış tutanağının bir örneği aracın kayıtlı olduğu trafik tescil kuruluşlarına üç işgünü içerisinde gönderilir. Aracı satın alanlar gerekli bilgi ve belgeleri sağlayarak ilgili trafik tescil kuruluşundan bir ay içerisinde adlarına tescil belgesi almak zorundadırlar. Alıcıların tescil belgesi almak için süresinde başvurmamaları halinde bu araçları alıcıları adına re'sen kayıt ve tescil ettirmeye Emniyet Genel Müdürlüğü yetkilidir.*

*Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye İçişleri ve Maliye Bakanlıkları yetkilidir.*

*e) (Değişik: 24/12/2009-5942/1 md.) Araç satın alıp, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendine uymayanlar ile (d) bendinin sekizinci paragrafı hükümlerine göre bir ay içerisinde tescil belgesi almayan alıcılara 130 Türk Lirası, (d) bendi hükümlerine uymayan noterlere ise her bir işlem için 1.000 Türk Lirası idari para cezası verilir. Tescil yapılmadan trafiğe çıkarılan araçlar, tescil yapılıncaya kadar trafikten men edilir."*

19. 2918 sayılı Kanunu'un *"Belge ve plaka vermeye yetkili kuruluşlar"* başlıklı 22. maddesi şöyledir:

*"(Değişik: 18/1/1985-KHK 245/8 md.; Aynen kabul: 28/3/1985-3176/8 md.)*

*Yönetmelikte gösterilen esaslara göre:*

*a) Askeri maksatlarla kullanılan Türk Silahlı Kuvvetlerine ait bütün araçlar ile çeşitli anlaşmalara göre askeri amaçla yurdumuzda bulunan kuruluşlara ait araçların tescilleri Türk Silahlı Kuvvetlerince,*

*b) Raylı sistemle çalışan araçların tescilleri, kullanıldığı yerlere göre ait olduğu kuruluşlarca,*

*c) İş makinesi türünden araçların tescilleri;*

*1. Kamu kuruluşlarına ait olanlar ilgili kuruluşlarınca,*

*2. (Değişik: 17/10/1996-4199/10 md.) Özel veya tüzelkişilere ait olanlardan; tarım kesiminde kullanılanlar ziraat odalarınca, tarım kesiminde kullanılanların dışında kalan ve sanayi, bayındırlık ve diğer kesimlerde kullanılanların tescilleri, üyesi oldukları ticaret, sanayi veya ticaret ve sanayi odalarınca,*

*d) Tarım kesiminde kullanılanlar hariç, İl Trafik Komisyonlarından karar alınmak şartı ile motorsuz taşıtlardan gerekli görülenlerin tescilleri belediyelerce,*

*e) (Mülga: 13/2/2011-6111/57 md.; Yeniden düzenleme: 2/1/2017-KHK-680/52 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7072/51 md.) Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığına ait bütün araçların tescilleri Emniyet Genel Müdürlüğünce,*

*Yapılır, belge ve plakaları verilir.*

*(Ek fıkra: 13/2/2011-6111/57 md.) Birinci fıkrada sayılanlar dışında kalan bütün araçların tescilleri, araca ait belgelerin düzenlenmesi, kişiselleştirilmesi, kişiselleştirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta aracılığı ile teslimi işlemleri Emniyet Genel Müdürlüğü veya bağlı trafik tescil kuruluşlarınca yapılır. Emniyet Genel Müdürlüğü; ilk tescili yapılacak araçların tesciline esas teşkil edecek işlemleri elektronik ortamda bilgi*



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

*paylaşımı yoluyla yapmak üzere, elektronik ortamda oluşturduğu bir ay süre ile geçerli tescile ilişkin geçici belgeyi basmak ve araç sahibine vermek üzere kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerini yetkilendirebilir. Yetkilendirilen bu gerçek veya özel hukuk tüzel kişileri, yapacakları işlemleri aralarında düzenleyecekleri protokol çerçevesinde başka gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine de yaptırabilirler. Araca ait kişiselleştirilen belgelerin basımı ve ilgililerine elden veya posta yoluyla teslimi, Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından belirlenen kamu kurum veya kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerine de yaptırılabilir. Bu işlemlerin yapılmasına dair usûl ve esaslar yönetmelikte belirlenir.*

*(Ek fıkra: 13/2/2011-6111/57 md.) Tescil belgesinin bir ay içinde teslim edilememesi hâlinde, buna ilişkin olarak araç sahibine sorumluluk yüklenemez.(Ek fıkra: 13/2/2011-6111/57 md.) Genel hükümlerden kaynaklanan sorumlulukları saklı kalmak üzere, ikinci fıkra hükmüne göre yetkilendirilmiş gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine, belirlenen usûl ve esaslara aykırı hareket etmeleri halinde tespitin yapıldığı yerin mülki amiri veya bu konu ile ilgili olarak yetkilendireceği trafik tescil birim amiri tarafından on bin Türk Lirası idarî para cezası verilir.*

*(Ek fıkra: 13/2/2011-6111/57 md.) Tescile ilişkin geçici belge, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun uygulanmasında resmî belge sayılır."*

## IV. İNCELEME VE GEREKÇE

### A. İlk İnceleme

20. Uyuşmazlık Mahkemesinin Rıdvan GÜLEÇ'in Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 04/11/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, adli ve idari yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacı vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

### B. Esasın İncelenmesi

21. Raportör-Savcı Dr. Berrak YILMAZ'ın davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra, gereği görüşülüp düşünüldü:

22. Dava, Ticaret Bakanlığı ve Gümrükler Genel Müdürlüğünün onayı kapsamında görevlendirilen müfettişlerce düzenlenen 09/11/2016 tarih ve 277-B/20 sayılı Soruşturma Raporu ile ticari bir şirket tarafından ithal edilen otomobillerden birisi olan plakalı aracın *"yeni ve kullanılmamış"* olarak beyan edilmesine karşın yapılan yurt dışı araştırmaları neticesinde *"eski"* olduğunun tespit edilmesi üzerine 4458 sayılı Kanun'un 235/4 maddesi uyarınca söz konusu araç hakkında Gebze Gümrük Müdürlüğünün 15/10/2018 tarih ve 37996998 sayılı kararı ile mülkiyetin kamuya geçirilmesine kararı verilmesi nedeniyle davacının uğradığı maddi zararının tazmini istemiyle açılmıştır.

23. Davalı idare, kamu tüzel kişiliğini haiz olup, kural olarak, işlem ve eylemleri



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

idari nitelik taşır. 5326 sayılı Kanun hükümlerinde düzenlendiği şekliyle, aracın mülkiyetinin kamuya geçirilmesi kararı, idari tedbir niteliğinde bir idari yaptırımdır. 4458 sayılı Kanun'un yukarıda anılan 242. maddesi gereğince, bu idari yaptırıma karşı itiraz yolunun nihai olarak idari yargı yerine yapılacağı düzenlenmiş olup, uyuşmazlık konusu olayda, davacı tarafça idari yaptırıma karşı yapılan itiraz ve maddi zararın ödenmesi istemine ilişkin başvurunun sonuçsuz kalması üzerine bu yaptırımdan dolayı uğranılan maddi zararın tazmini talep edilmiştir.

24. Olayda, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu kapsamında davalı idarenin sorumluluğuna ilişkin bir iddia, olgu ya da düzenleme bulunmadığından, bu Kanun'un uygulanması söz konusu değildir.

25. Bu durumda, aynı zamanda bir idari işlem olan ve idari tedbir niteliğindeki mülkiyetin kamuya geçirilmesi kararından dolayı, mülkiyet hakkı ihlal edilen (kişisel hakkı doğrudan muhtel olan) davacının açtığı tazminat (tam yargı) davasının, 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesi uyarınca idari yargı yerinde görülmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

26. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin 28/10/2021 tarih ve E.2020/746, K.2021/1683 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

**V. HÜKÜM**

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Kocaeli 2. İdare Mahkemesinin 28/10/2021 tarih ve E.2020/746, K.2021/1683 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

04/11/2024 tarihinde, Üye Doğan AĞIRMAN'ın KARŞI OYU ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

| Başkan | Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|---|
| Rıdvan | Nilgün | Doğan | Eyüp |
| GÜLEÇ | TAŞ | AĞIRMAN | SARICALAR |

| Üye | Üye | Üye |
|---|---|---|
| Ahmet | Mahmut | Bilal |
| ARSLAN | BALLI | ÇALIŞKAN |



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

**K A R Ş I O Y**

Dava, Ticaret Bakanlığı ve Gümrükler Genel Müdürlüğünün onayı kapsamında görevlendirilen müfettişlerce düzenlenen 09/11/2016 tarih ve 277-B/20 sayılı Soruşturma Raporu ile ticari bir şirket tarafından ithal edilen otomobillerden birisi olan plakalı aracın *"yeni ve kullanılmamış"* olarak beyan edilmesine karşın yapılan yurt dışı araştırmaları neticesinde *"eski"* olduğunun tespit edilmesi üzerine 4458 sayılı Kanun'un 235/4 maddesi uyarınca söz konusu araç hakkında Gebze Gümrük Müdürlüğünün 15/10/2018 tarih ve 37996998 sayılı kararı ile mülkiyetin kamuya geçirilmesine kararı verilmesi nedeniyle davacının uğradığı maddi zararının tazmini istemiyle açılmıştır.

2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "İçişleri Bakanlığının görev ve yetkileri" başlıklı 5. maddesinde; (Başlığı ile Birlikte Değişik:6/12/2019-7196/39 md.)

a) Araçları, bu Kanuna göre araçlarda bulundurulması gerekli belge ve gereçleri, sürücüleri ve bunlara ait belgeleri, sürücülerin ve karayolunu kullanan diğer kişilerin kurallara uyup uymadığını, trafik düzenlemelerinin ve çeşitli tesislerin bu Kanun hükümlerine uygun olup olmadığını denetlemek,

b) Duran ve akan trafiği düzenlemek ve yönetmek,

c) El koyduğu trafik kazalarında trafik kaza tespit tutanağı düzenlemek,

d) Trafik suçu işleyenler hakkında tutanak düzenlemek, gerekli işlemleri yapmak ve takıp etmek,

e) Trafik kazası neticesinde hastalanan veya yaralananların bakımlarını sağlayacak tedbirlerin süratle alınmasına yardımcı olmak ve yakınlarına haber vermek,

f) Araçların tescil işlemlerini yaparak belge ve plakalarını vermek,

g) Sürücülerin belgelerini vermek,

h) Ülke çapında taşıtların ve sürücülerin sicillerini tutmak, bunlara ilişkin teknik ve hukuki değişiklikleri işlemek, işlettirmek, istatistiksel bilgileri toplamak ve değerlendirmek,

i) Trafik kazalarının oluş nedenleri ile ilgili tüm unsurları kapsayan istatistik verileri ve bilgilerini toplamak, değerlendirmek, sonuçlarına göre gereken önlemlerin alınmasını sağlamak ve ilgili kuruluşlara teklifte bulunmak,

j) Hasar tazminatı ödemelerini hızlandırmak amacıyla sigorta şirketlerince istenecek gerekli bilgi ve belgeleri vermek,

k) Ayrıca bu Kanunla ve bu Kanuna göre çıkarılmış olan yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmak,

Sürücülere ait bilgilerde meydana gelebilecek değişiklikler ve araçlar üzerinde meydana gelebilecek teknik veya hukuki değişiklikler ile haciz, rehin, ihtiyati tedbir ve belge iptali gibi kısıtlayıcı şerhlerin; elektronik ortamda tutulan siciller üzerine işlenmesi ve kaldırılması işlemleri, bu değişiklik veya şerhlere karar veren yargı ve icra birimleri ile kamu kurum veya kuruluşları tarafından elektronik sistemle yapılabilir. Sürücü belgesi ve tescil işlemlerine esas teşkil edecek bilgiler, İçişleri Bakanlığı tarafından ilgili kamu kurum veya kuruluşlarından elektronik sistemle temin edilebilir veya kanunlardaki istisnalar hariç olmak üzere bu amaçla sınırlı olarak paylaşılabilir. Bu fıkraya ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte belirlenir.

Bu maddedeki görev, yetki ve sorumluluklara ait diğer esaslar ile trafik kuruluşlarının, çalışma şekil ve şartları, görevlendirilecek personelin nitelikleri, seçimi, çalışma usulleri, görev, yetki ve sorumluluklarına ait esaslar İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikte belirtilir." hükmüne,

2918 sayılı Kanun'un *"Araçların satış, devir ve tescili ile bu işlemlerle ilgili yetki ve sorumluluk"* başlıklı 20. maddesinde,

"Tescil süreleri, satış ve devirler, noterlerin sorumluluğu ile ilgili esaslar şunlardır:

a) Araç sahipleri,



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

1- (Değişik: 13/2/2011-6111/55 md.) Tescili zorunlu ve ilk tescili yapılacak olan araçların satın alma veya gümrükten çekme tarihinden itibaren üç ay içinde tescili için; bunların hurda durumuna gelmesi hâlinde ise bir ay içinde tescilin silinmesi için ilgili trafik tescil kuruluşuna veya Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine başvurmak,

2- (Değişik: 2/4/1998 - 4358/3 md.) Tescilin yapılması veya silinmesi için vergi kimlik numarası ile yönetmelikte belirtilen bilgi ve belgeleri sağlamak, zorundadırlar,

a) Araçların giriş işlemlerini yapan gümrük idareleri bu durumu 15 gün içinde araç sahiplerinin beyan ettikleri tescil kuruluşuna bildirmekle yükümlüdürler,

b) Tescil belgesi, aracın başkasına satış veya devrine, hurdaya çıkarılmasına veya araçta, yönetmelikte belirtilen niteliklerin değişmesine kadar geçerli sayılır.

c) (Değişik: 24/12/2009-5942/1 md.) Tescil edilmiş araçların her çeşit satış ve devirleri, satış ve devri yapılacak araçtan dolayı motorlu taşıtlar vergisi, gecikme faizi, gecikme zammı, vergi cezası ve trafik idari para cezası borcu bulunmadığının tespit edilmesi ve taşıt üzerinde satış ve/veya devri kısıtlayıcı herhangi bir tedbir veya kayıt bulunmaması halinde, araç sahibi adına düzenlenmiş tescil belgesi veya trafik tescil kayıtları esas alınarak noterler tarafından yapılır. Noterler tarafından yapılmayan her çeşit satış ve devirler geçersizdir.

Satış ve devir işlemi, siciline işlenmek üzere üç işgünü içerisinde ilgili trafik tescil kuruluşu ile vergi dairesine bildirilir. Bu bildirimle birlikte alıcı adına trafik tescil işlemi gerçekleşmiş sayılır. Satış ve devir tarihi itibariyle, 197 sayılı Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanunu hükümleri uyarınca eski malikin vergi mükellefiyeti sona erer, yeni malikin vergi mükellefiyeti başlar.

Yapılan satış ve devir işlemi üzerine noterler tarafından yeni malik adına bir ay süreyle geçerli tescile ilişkin geçici belge düzenlenir.

197 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinde yer alan sorumluluk hükümleri saklı kalmak kaydıyla, anılan maddede ve bu bentte yer alan isteme ve bildirmeleri elektronik ortamda yaptırmaya ve bu konuda yükümlülük getirmeye, elektronik bildirmelere ilişkin usul ve esasları belirlemeye Gelir İdaresi Başkanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü yetkili olup, bu kurumlar satış, devir ve tescile ilişkin işlemlerin gerçekleştirilmesi için gerekli elektronik veri akışım sağlarlar. Satış ve devir işlemlerini yapanlar, bu işlemler sırasında edindikleri bilgileri ifşa ettikleri takdirde Türk Ceza Kanununun 239 uncu maddesi uyarınca cezalandırılırlar.

Satış ve devir işlemlerinin bildiriminden itibaren bir aylık süre içerisinde ilgili trafik tescil kuruluşu veya Emniyet Genel Müdürlüğünün uygun gördüğü kamu kurum veya kuruluşları tarafından yeni malik adına tescil belgesi düzenlenerek elden veya posta aracılığıyla teslim edilir. Tescil belgesinin bir ay içerisinde teslim edilememesi halinde yeni malike sorumluluk yüklenemez.

Bu bentte düzenlenen satış ve devir işlemleri her türlü harçtan, bu işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisi ve değerli kâğıt bedellerinden istisnadır. Trafik tescil kuruluşunda yeni malik adına yapılacak tescil nedeniyle düzenlenmesi gereken değerli kâğıtların bedelleri, satış ve devir esnasında noterler tarafından tahsil edilir ve 1512 sayılı Noterlik Kanununun 119 uncu maddesi uyarınca beyan edilerek ödenir. Bu bentte yer alan işlemler sebebiyle noterlere herhangi bir pay veya aidat ödenmez.

1512 sayılı Kanunun 112 nci maddesi uyarınca belirlenen ücret uygulanmaksızın satış ve devre ilişkin her türlü işlem karşılığında toplam 20,00 Türk Lirası maktu ücret alınır. Söz konusu ücret, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere önceki yılda uygulanan ücret tutarının o yıl için 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan olunan yeniden değerleme oranında artırılması suretiyle hesaplanır.

Haciz, müsadere, zapt, buluntu, trafikten men gibi nedenlerle; icra müdürlükleri,



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

vergi dairesi müdürlükleri, milli emlak müdürlükleri ile diğer yetkili kamu kurum ve kuruluşları tarafından satışı yapılan araçların satış tutanağının bir örneği aracın kayıtlı olduğu trafik tescil kuruluşlarına üç işgünü içerisinde gönderilir. Aracı satın alanlar gerekli bilgi ve belgeleri sağlayarak ilgili trafik tescil kuruluşundan bir ay içerisinde adlarına tescil belgesi almak zorundadırlar. Alıcıların tescil belgesi almak için süresinde başvurmamaları halinde bu araçları alıcıları adına re'sen kayıt ve tescil ettirmeye Emniyet Genel Müdürlüğü yetkilidir.

Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye İçişleri ve Maliye Bakanlıkları yetkilidir.

d) (Değişik: 24/12/2009-5942/1 md.) Araç satın alıp, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendine uymayanlar ile (d) bendinin sekizinci paragrafı hükümlerine göre bir ay içerisinde tescil belgesi almayan alıcılara 130,00 Türk Lirası, (d) bendi hükümlerine uymayan noterlere ise her bir işlem için 1.000,00 Türk Lirası idari para cezası verilir. Tescil yapılmadan trafiğe çıkarılan araçlar, tescil yapılıncaya kadar trafikten men edilir." denilmek sureti ile ülkeye gümrük kanalı ile giriş yapan araçların ilk tescil işlemlerinin araç sahiplerinin gümrükten geçişi yapılan araçların tescili için gümrükten çekme tarihinden itibaren üç ay içinde tescili için; ilgili trafik tescil kuruluşuna veya Emniyet Genel Müdürlüğünün belirleyeceği kamu kurum veya kuruluşları ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerine başvurmaları gerektiği, bu sırada araçların giriş işlemlerini yapan gümrük idarelerinin bu durumu 15 gün içinde araç sahiplerinin beyan ettikleri tescil kuruluşuna bildirmekle yükümlü oldukları, tescil edilmiş araçların her çeşit satış ve devirlerinin, satış ve devri yapılacak araçtan dolayı motorlu taşıtlar vergisinin, gecikme faizinin, gecikme zammının, vergi cezası ve trafik idari para cezası borcu bulunmadığının tespit edilmesi ve taşıt üzerinde satış ve/veya devri kısıtlayıcı herhangi bir tedbir veya kayıt bulunmaması halinde, araç sahibi adına düzenlenmiş tescil belgesi veya trafik tescil kayıtları esas alınarak noterler tarafından yapılacağı ve araç satın alıp, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendine uymayanlar ile (d) bendinin sekizinci paragrafı hükümlerine göre bir ay içerisinde tescil belgesi almayan alıcılara 130,00 Türk Lirası, (d) bendi hükümlerine uymayan noterlere ise1 her bir işlem için 1.000,00 Türk Lirası idari para cezası verileceği ve tescil yapılmadan trafiğe çıkarılan araçların tescil yapılıncaya kadar trafikten men edileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun "Belge ve plaka vermeye yetkili kuruluşlar:" başlıklı 22. maddesinde;

Yönetmelikte gösterilen esaslara göre:

Birinci fıkrada bentler halinde sayılan istisnalar haricinde kalan araçlara ilişkin tescile yönelik işlemlerin Emniyet Genel Müdürlüğü veya bağlı trafik tescil kuruluşlarınca yapılacağı, Emniyet Genel Müdürlüğünün ilk tescili yapılacak araçların tesciline esas teşkil edecek işlemleri elektronik ortamda bilgi paylaşımı yoluyla yapacağı düzenlenmiştir.

Nitekim 2918 sayın Yasamn 19.1.2011 günlü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 6099 sayılı Yasanın 14. maddesiyle değişik 110. maddesinde "...bu Kanundan doğan sorumluluk - davaları, adli yargıda görülür" Geçici 21. maddesinde de "Bu Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ilişkin hükmü, yürürlüğe girdiği tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek İdare Mahkemesinde açılmış bulunan davalara uygulanmaz" denilmek sureti ile 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan zararların tazmini istemi ile açılacak sorumluluk davalarında adli yargı yerlerinin görevli olacağı ayrıca ve açıkça belirtilmiştir.

2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, şu gerekçesi ile anılan kuralı Anayasaya aykırı görmemiş ve iptal istemini oy birliğiyle reddetmiştir: "...Anayasa Mahkemesinin daha önceki kimi kararlarında da belirtildiği üzere, tarihsel gelişime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemiş ve idari uyuşmazlıkların



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danıştay yetkili kılınmıştır. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alamna giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyuşmazlığın çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulunduğunu söylemek olanaklı değildir. Ancak, idari yargının denetimine bağlı olması gereken idari bir uyuşmazlığın çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. İtiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker kişi ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ilişkin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görüleceğini öngörmektedir. İtiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizliği giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sağlanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldığı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındığı ve bunun söz konuşu davaların adli yargıda görüleceği yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu şeridi üzerindeki araç trafiğinden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdiği konusunda bir tartışma bulunmamaktadır. İdare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin kullanılması söz konusu olmadığı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı değildir. İtirazın reddi gerekir..." (Any. Mah.nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

Anayasa'nın 158 inci maddesinin son fıkrasında "Diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında, Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır." denilmektedir. Anayasa Mahkemesi'nin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, yasa koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebileceğine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanunun 110 uncu maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan doğan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykın bulunmadığına dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmiş bir karardır ve Anayasa'nın 158 inci maddesi uyarınca, yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesindedir.

Bu durumda, 2918 sayılı Yasanın 19/01/2011 tarihinde yürürlüğe giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesi'nin işaret edilen kararı gözetildiğinde, bahsi geçen Kanun maddesinin 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından kaynaklanan sorumluluk davalarını kapsadığı ve Kanunun, trafikle ilgili kuralları, şartları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kuruluşları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile çalışma usullerini kapsadığı, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un uygulanmasından doğan sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

Her ne kadar, dava konusu olayda davacının zararına sebebiyet veren eylemler, dava dışı kişilerin hileli işlemleri ile idare, yanıltılarak ülkeye sokulduktan sonra, trafiğe tescilleri için gerekli işlemlerin hukuka aykırı şekilde gerçekleştirilmesi sebebiyle, idare çalışanlarının kusurundan kaynaklanan ve idari hizmetin kötü işlemesi kapsamında değerlendirilebilecek nitelikte eylemler ise de; davaya konu zarardan doğan sorumluluğun 2918 sayılı Kanun'un ve bu kanunun uygulanmasına yönelik Karayolları Trafik Yönetmeliği'nin araçların tesciline ilişkin hükümlerine aykırı hareket edilmesinden kaynaklandığı, 2918 sayılı Kanun'un 110.



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin

maddesinde de, madde ayrımı yapılmaksızın 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan sorumluluk davalarının adli yargı yerinde çözümleneceğinin açıkça belirtildiği; bu düzenlemenin genel idare esaslarına ilişkin sorumluluk hükümlerini düzenleyen diğer kanunlara nazaran özel nitelikte olduğu ve bu nedenle idare ajanlarının eylemlerden kaynaklansa dahi davaya konu uyuşmazlıkta öncelikli olarak uygulanması gerektiği kanaatine ulaşılmıştır.

Bu nedenle, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün adli yargı yerine ait bulunduğu görüşü ile çoğunluk kararına katılmıyorum.

Üye
Doğan AĞIRMAN



UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana http://vatandas.uyap.gov.tr adresinden B/RHh49 - LN9is8c - NchuYRl - 5xzz4k= ile erişebilirsin